

DOI 10.33294/2523-4234-2022-32-1-242-256

УДК [929.52(438:=161.2)М.Янчук:929.53]1812/1917"

Anna KŁOŚ

ORCID: 0000-0002-5403-1713

Rodzina Mikołaja Jańczuka: katalog aktów metrykalnych z lat 1812–1917

Artykuł jest efektem badań ksiąg metrykalnych Kornicy znajdujących się w siedleckim i lubelskim Archiwum Państwowym. Zgromadzone dokumenty zawierają nazwiska członków rodziny Jańczuków od XIX – do początku XX wieku. Studium dokumentów pozwala na zilustrowanie (ustalenie) spisów członków rodziny Mikołaja Jańczuka, urodzonego w Kornicy w rodzinie unickiej. Część rodziny osiedliła się w pobliskiej Wólce Nosowskiej i Walimiu, jednak większość zamieszkiwała Kornicę od pokoleń.

Rodzina Mikołaja Jańczuka przyjęła obrządek rzymskokatolicki po dekrete carskim z 1905 r. Świadczy o tym brak wpisów w księgach metrykalnych wyznania prawosławnego oraz groby na cmentarzu parafialnym w Kornicy. Analiza wpisów księgowych wskazuje na wysoki poziom śmiertelności niemowląt. W rodzinie Mikołaja Jańczuka wcześniej zmarł tylko brat Jan, a reszta jego braci i siostr osiągnęła pełnoletność.

Słowa kluczowe: Kornica, Mikołaj Jańczuk, akta metrykalne

Анна Клось

Родина Миколая Янчука: каталог актів реєстру 1812–1917 рр.

Стаття є результатом дослідження каталогу актів реєстру Корниці 1812–1927 рр. Вивчення документів дозволяє проілюструвати (встановити) списки членів родини Миколая Янчука, який народився в Корниці в уніатській сім'ї. У зібраних документах зафіксовано прізвища членів родини Янчуків XIX – початку XX ст. Частина родини оселилася в селах поблизу Корниці – Вульці Носовської або Валімі, а більшість продовжувала жити в Корниці.

Сім'я Миколи Янчука прийняла римо-католицький обряд після царського указу 1905 р. Що засвідчує відсутність записів у метричних книгах про православне віровизнання. Аналіз записів книги реєстрів показує високий рівень дитячої смертності. У родині Миколая Янчука рано помер лише брат Ян, решта братів і сестер дожили до повноліття.

Ключові слова: Корніка, Микола Янчук, метричні акти

Anna Klos

The family of Mikołaj Jańczuk – a catalogue of registry acts of 1812–1917

According to available records, the oldest senior member of the Jańczuk family of Kornica was Teodor and Anastazja Jańczuk née Stefaniuk. The couple had a son Jan (1751–1821) and Jakub (1782–1812) living at number 35 with his wife Teodora née Łyczewska. Jan Jańczuk's wife was Anastazja, née Rumowska (1767–1817). Their children were: Stefan (1791–1854), Łukasz (1801–1851) living at house no. 30, Paweł (1797–1828) living at house no. 28 and Natalia (1806–1824) living with Paweł's brother.

In 1815 Stefan Jańczuk, or grandfather of Mikołaj Jańczuk, married Justyna Horbowicz (1796–1822), they lived in house no. 97, and after her death in 1822 he married for the second time Natalia Kałużna. His first wife had a son, Jan (1817–1847) and Joseph (1819–1848), who married Tekla Szysz in 1839. They had four children, Michał and Paraska, born in 1842, Jan (1848–1850) and Eufrozyna, born in 1846. With his second wife Natalia he had four sons, Faustyn (1825–1826), Andrzej (1827–1882), Roman (1834–1834), Jakub (1835–1837), a daughter Charytyna (1830–1900) and Anastazja (1839–1846). Andrew Jańczuk married Ksenia Kaczoryńska in 1946 and from this union they had a son Jerzy (1850–1888), Emilian (1855–1916), Mikołaj (1859–1921), a daughter Anastazja was born in 1863 and a son Jan (1870–1877). During the conversion of the family to Orthodoxy, in the absence of the parents the children were looked after by the eldest brothers, thanks to which they managed to survive this difficult time. In other houses, where there were no older siblings, the children died of hunger and cold. Mikołaj Jańczuk's family converted to Roman Catholicism after the tsarist decree in 1905, as there are no records of Orthodoxy in the books after that date. Analysis of the records shows that at that time many children were born, but the infant mortality rate was high. In the family of Mikołaj Jańczuk, only brother Jan died early, the rest of the siblings lived to adulthood.

Keywords: Kornica, Mikołaj Jańczuk, vital records

Według Słownika geograficznego Królestwa Polskiego [1, s. 406], Kornica była wsią i folwarkiem królewskim w powiecie konstantynowskim, od wieków zamieszkiwaną przez Rusinów wyznania grekokatolickiego. Już w XIV wieku funkcjonowała tu cerkiew pod wezwaniem św. Jerzego Męczennika [2, s. 40], najpierw poza wsią, a od 1578 roku w samej Kornicy. Po zniszczeniach wojennych w 1743 roku mieszkańcy pobudowali nową cerkiew z bali i wyposażyli w święte obrazy [3, s. 126–127]. Po upadku państwa polskiego Kornica stała się własnością Imperium Rosyjskiego, a od 1815 roku była częścią Królestwa Polskiego. Za zasługi wojenne w powstaniu listopadowym otrzymał Kornicę gen. lejtn. Stiepan Poleszko, a następnie odziedziczyła ją jego córka Aleksandra, żona Mikołaja Jazykowa [4, s. 125–126].

Władze carskie po powstaniu nasiliły działania zmierzające do likwidacji Kościoła unickiego i zmuszenia jego wyznawców do przejścia na prawosławie. W tym czasie urodził się i dorastał Mikołaj Jańczuk, znany później etnograf i historyk, opisywany w publikacjach Bazylego Białokozowicza [5], Józefa Geresza [6] oraz na stronach internetowych ukraińskich, białoruskich, rosyjskich, a także polskich. W pracach tych brak podstawowych źródeł w postaci materiałów archiwalnych [7, 8], które są niezbędne podczas pisania życiorysów czy biogramów znanych osób. Historię prześladowania Unitów Podlaskich opisał i wydał pod pseudonimem P. J. K. Podlasiak w 1905 roku w Krakowie, żyjący wówczas ks. Józef Pruszkowski [9].

Kornica pod koniec XIX wieku była miejscem prześladowania unitów, a więc i rodziny Mikołaja Jańczuka, którego ojciec był starostą kościelnym. W 1868 roku był członkiem delegacji do Chełma u biskupa Kuziemskiego. W drodze powrotnej wszyscy zostali aresztowani i osadzeni w siedleckim więzieniu. Rodzina osadzonego Andrzeja Jańczuka nie miała gdzie się podziać, ponieważ dom zajęli Kozacy, którzy wybili zwierzęta i zabrali całą żywność. Chorą matką i ciotką kaleką oraz młodszym rodzeństwem zajął się najstarszy brat Mikołaja, dzięki temu mieszkając na strychu przetrwali do powrotu ojca

[10, s. 23]. W maju 1869 roku Andrzej Jańczuk, po wstawiennictwie Eugeniusza Gardnera, komisarza do spraw włościańskich został wypuszczony do domu [11, s. 21]. 19 grudnia 1874 roku do wsi weszły 3 rotę piechoty kozackiej, każdy ze starszych kto nie chciał przyjąć prawosławia, dostał po 100 nahajów, a młodzi i kobiety po 50, następnego dnia było to samo, ale bardziej wpływowi dostali podwójnie [12, s. 22]. Gdy w 1875 roku już oficjalnie wszystkich wpisano jako wyznawców prawosławia, część rodzin chodziła do cerkwi, a inni potajemnie do kościoła katolickiego. W 1879 roku rodzina Gardnera wracała do Moskwy i zabrali ze sobą Mikołaja Jańczuka. W Rosji dokończył gimnazjum, a później studia na Uniwersytecie Moskiewskim [13, s. 397]. Mimo opuszczenia Podlasia często wracał w rodzinne strony, prowadził badania folklorystyczne i opisywał obyczaje mieszkańców. Po śmierci matki i ojca w 1882 roku, utrzymywał kontakt z rodzeństwem i dalszą rodziną [14, s. 31].

Podlaską martyrologię przedstawili w swoich publikacjach F. Rzemieniuk [15], T. Dobrowolski, H. Dylągowa [16], J. Geresz [17] i wspomnienia wybrane przez T. Krawczaka [18]. Opracowania te zawierają też historię Kornicy i parafii greckokatolickiej, a później prawosławnej. Wraz z ukazem carskim w 1905 r. kończy się okres maltretowania rodzin unickich, mogli przejść na wiarę rzymskokatolicką. W 1924 roku rozebrana została cerkiew prawosławna, a dwa lata później zamknięto również ich cmentarz położony przed wsią przy drodze do Łosic. Od 1908 roku zaczął funkcjonować kościół katolicki, pobudowany przy pomocy wiernych w ciągu jednego roku [19, s. 25, 35–37].

Historia Kornicy przetrwała do dziś za sprawą sławnych Podlasiaków, takich jak Mikołaj Jańczuk, ale też dzięki historykom publikującym dzieje tej społeczności. Pozostały po nich krzyże, kapliczki oraz groby na cmentarzach. Na starym cmentarzu zachowało się tylko kilka grobów, ostatni pochówek był w 1926 roku, a od 1909 r. zaczęto pochówki na nowym cmentarzu położonym przy drodze do Konstantynowa. Tam też znajduje się kilkanaście zadbanych grobów rodziny Jańczuków. Sam Mikołaj Jańczuk został pochowany w Moskwie wraz z żoną Marią na cmentarzu Nowodziewiczym w 1921 roku, a jego żona w 1961 [20].

Opracowanie ksiąg metrykalnych ukaże czytelnikowi całą rodzinę Mikołaja Jańczuka od 1812 roku do 1917, ponieważ na tym roku kończy się dostępny zbiór archiwalny. Dzięki dodatkowym informacjom, zawartym w aktach, które oprócz danych osobowych podają także dokładny adres zamieszkania, można przypisać kolejne pokolenia do danej rodziny (niektóre akty zawierają tylko imię, nazwisko i datę urodzenia lub zgonu).

W królestwie polskim od 1808 roku obowiązywał Kodeks Napoleona i zgodnie z jego wymogami księgi metrykalne mieli prowadzić świeccy urzędnicy, ale w praktyce prowadzili je duchowni. Proboszcz parafii był jednocześnie urzędnikiem stanu cywilnego, pod nadzorem dziekana danego dekanatu i władz sądowych. Duplikaty ksiąg metrykalnych były przechowywane w archiwach hipotecznych sądu pokoju i w miejscu wytworzenia tych akt [21, s. 164–165, 167].

Po ostatecznej likwidacji wyznania greckokatolickiego na terenie zaboru rosyjskiego w 1875 roku dotychczasowa parafia kornicka została przemianowana na prawosławną. Proboszcz nadal pełnił rolę urzędnika stanu cywilnego, a nadzór

nad nim miał przełożony okręgu lub delegowany urzędnik Sądu Pokoju. Księgi prowadzono do końca roku, następnie wraz z indeksem przekazywano do Sądu Pokoju w Łosicach. Akta stanu cywilnego prowadzono w języku rosyjskim z datacją według kalendarza juliańskiego (12 a od 1900 r. 13 dni różnicy) w stosunku do kalendarza gregoriańskiego. Ukaz z 1905 roku pozwolił przejść z prawosławia na katolicyzm, co spowodowało masową zmianę wyznania. W Kornicy tylko kilka rodzin zostało przy prawosławiu [22, s. 27].

Schematy opracowania wpisów znajdujących się w księgach metrykalnych

Akt chrztu

1. Nazwisko i imię dziecka ochrzczonego
2. Data i miejsce urodzenia dziecka (od 1875 do 1900 – 12 dni a od 1900 – 13 dni)
3. Data i miejsce chrztu dziecka (wg. Kalendarza juliańskiego i gregoriańskiego)
4. Informacje o ojcu dziecka (imię i nazwisko, pochodzenie społeczne, pochodzenie terytorialne, wiek)
5. Informacje o matce dziecka (imię i nazwisko, pochodzenie społeczne, pochodzenie terytorialne, wiek)
6. Źródło pochodzenia informacji (nazwa archiwum, nr zespołu, sygnatura, nr karty lub strony)

Akt małżeństwa

1. Nazwisko i imię mężczyzny zawierającego związek małżeński (imiona rodziców i nazwisko panińskie matki)
2. Informacje o mężczyźnie zawierającym związek małżeński (pochodzenie społeczne, pochodzenie terytorialne, stan cywilny, wiek)
3. Nazwisko i imię wstępującej w związek małżeński (imiona rodziców i nazwisko panińskie matki, pochodzenie społeczne, wiek)
4. Informacje o kobiecie wstępującej w związek małżeński (pochodzenie społeczne, stan cywilny, pochodzenie terytorialne, wiek)
5. Data zawarcia związku małżeńskiego
6. Źródło pochodzenia informacji (nazwa archiwum, nr zespołu, sygnatura, nr karty lub strony)

Akt zgonu

1. Nazwisko i imię osoby zmarłej, imię ojca
2. Data i miejsce śmierci
3. Informacje o osobie zmarłej (pochodzenie społeczne, wiek, informacje o rodzinie)
4. Źródło pochodzenia informacji (nazwa archiwum, nr zespołu, sygnatura, nr karty lub strony)

Wpisy w księgach metrykalnych

Akty urodzeń

Jańczuk Jan Antoni
Ur. 14 09 1812 Kornica
Och. 14 09 1812 Kornica

Jańczuk Jakub l. 30, gospodarz nr d. 35
Jańczuk Teodora z d. Łyczewska, l. 30,
APS, 379, sygn. 3, s. 34.

Jańczuk Jan
Ur. 07 01 1817 Kornica
Och. 09 01 1817 Kornica
Stefan Jańczuk, gospodarz z Kornicy,
l. 24
Justyna Jańczuk z d. Horbowicz, l. 20
APS, 379, sygn. 9, s. 1

Jańczuk Józef
Ur. 15 11 1819 Kornica
Och. 15 11 1819 Kornica
Stefan Jańczuk, gospodarz z Kornicy, l.
34
Justyna Jańczuk z d. Horbowicz, l. 22
APS, 379, sygn. 13, s. 17

Jańczuk Paraskiewa
Ur. 27 10 1821
Och. 27 10 1821
Paweł Jańczuk, gospodarz nr d. 28, l. 24
Anastazja Jańczuk z d. Walendzik, l. 20
APS, 379, sygn. 15, s. 19

Jańczuk Faustyn
Ur. 15 08 1825
Och. 16 08 1825
Stefan Jańczuk, l. 40
Natalia Jańczuk, l. 23
APS, 379, sygn. 19, s. 6

Jańczuk Ewa
Ur. 07 01 1826
Och. 08 01 1826
Paweł Jańczuk, l. 26 włościanin, rolnik
Anastazja Jańczuk z d., l. 25
APS, 182, sygn. 1, s. 1

Jańczuk Andrzej
Ur. 30 10 1827 Kornica
Och. 30 10 1827 Kornica
Stefan Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 34
Natalia Jańczuk, z d. Kałużna, l. 24
APS, 182, sygn. 2, s. 5

Ksenia Kaczoryńska
Ur. 05 02 1830 Kornica
Och. 06 02 1830 Kornica
Piotr Kaczoryński, włościanin z Kornicy,
l. 25
Gotyana Kaczoryńska z d. Jaworowska,
l. 24
APS, 182, Sygn. 5, s. 3

Jańczuk Charytyna
Ur. 18 10 1830 Kornica
Och. 18 10 1830 Kornica
Stefan Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 36
Natalia Jańczuk z d. Kałużna, l. 25
APS, 182, sygn. 5, s. 10

Jańczuk Łukasz
Ur. 30 10 1830 Kornica
Och. 30 10 1830 Kornica
Łukasz Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 28
Salomea Jańczuk z d. Chwieszczuk, l. 24
APS, 182, sygn. 5, s. 11

Jańczuk Symeon
Ur. 06 09 1832 Kornica
Och. 06 09 1832 Kornica
Łukasz Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 30
Salomea Jańczuk, z d. Chweszczuk, l. 20
APS, 182, sygn. 7, s. 10

Jańczuk Charytyna
Ur. 17 10 1833 Kornica
Och. 17 10 1833 Kornica
Jan Jańczuk, l. 22, włościanin z Kornicy
Marta Jańczuk z d. Gawłowska, l. 20
APS, 182, sygn. 8, s. 10

Jańczuk Roman
Ur. 02 12 1834 Kornica
Och. 02 12 1834 Kornica
Stefan Jańczuk, l. 45, włościanin z
Kornicy
Natalia Jańczuk z d. Kałużna, l. 30
APS, 182, sygn. 9, s. 14

Jańczuk Cyryl
Ur. 30 01 1835 Kornica
Ch. 30 01 1835 Kornica
Łukasz Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 30
Salomea Jańczuk, z d. Chweszczuk, l. 25
APS, 182, sygn. 10, s. 2

Jańczuk Jakub
Ur. 09 12 1835 Kornica
Och. 10 12 1835 Kornica
Stefan Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 40
Natalia Jańczuk z d. Kałużna, l. 30
APS, 182, sygn. 10, s. 12

Jańczuk Anastazja
Ur. 11 11 1839 Kornica
Och. 1839 Kornica
Stefan Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 50
Natalia Jańczuk z d. Kałużna, l. 35
APS, 182, sygn. 14, s. 6

Jańczuk Juliana
Ur. 09 07 1840 Kornica
Och. 09 07 1840 Kornica
Łukasz Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 40
Salomea Jańczuk z d. Chweszczuk, l. 30
APS, 182, sygn. 15, s. 4

Jańczuk Michał
Ur. 19 11 1842 Kornica
Och. 20 11 1842 Kornica
Józef Jańczuk, włościanin z Kornicy, l.
24
Tekla Jańczuk z d. Szysz, l. 20
APS, 182, sygn. 17, s. 11

Jańczuk Paraskiewa
Ur. 19 11 1842 Kornica
Och. 20 11 1842 Kornica
Józef Jańczuk, włościanin z Kornicy, l.
24
Tekla Jańczuk z d. Szysz, l. 20
APS, 182, sygn. 17, s. 12

Jańczuk Teodozja
Ur. 18 06 1843 Kornica
Och. 18 06 1843 Kornica
Łukasz Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 40
Salomea Jańczuk z d. Chweszczuk, l. 35
APS, 182, sygn. 18, s. 4

Jańczuk Prozyna
Ur. 14 10 1845 Kornica
Och. 15 10 1845 Kornica
Łukasz Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 40
Salomea Jańczuk z d. Chweszczuk, l.
36
APS, 182, sygn. 20, s. 10	Jańczuk Jerzy
Ur. 14 11 1850 Kornica
Och. 15 11 1850 Kornica
Andrzej Jańczuk, kolonista Kornica, l.
23
Ksenia Jańczuk z d. Kaczoryńska,
kolonistka z Kornicy, l. 22
APS, 182, sygn. 24, s. 12
Jańczuk Prozyna
Ur. 19 10 1845 Kornica
Och. 20 10 1845 Kornica
Józef Jańczuk, włościanin z Kornicy, l.
26
Tekla Jańczuk z d. Szysz, l. 24
APS, 182, sygn. 20, s. 11	Jańczuk Daniel
Ur. 29 12 1850 Kornica
Och. 29 12 1850 Kornica
Jan Jańczuk, koloniści z Kornicy, l. 36
Marta Jańczuk z d. Gawłowska, l. 35
APS, 182, sygn. 25, s. 15
Jańczuk Marianna
Ur. 25 08 1847 Kornica
Och. 1847 Kornica
Jan Jańczuk, włościanin z Kornicy, l.
40
Marta Jańczuk z d. Gawłowska, l. 36
APS, 182, sygn. 22, s. 6	Jańczuk Teodor
Ur. 01 03 1851 Kornica
Och. 02 03 1851 Kornica
Łukasz Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 40
Salomea Jańczuk z d. Chweszczuk, l.
40
APS, 182, sygn. 26, s. 4
Jańczuk Tatiana
Ur. 10 09 1847 Kornica
Och. 11 09 1847 Kornica
Łukasz Jańczuk, włościanin z Kornicy,
l. 40
Salomea Jańczuk z d. Chweszczuk, l.
30
APS, 182, sygn. 22, s. 7	Jańczuk Emilian
Ur. 31 07 1855 Kornica
Och. 31 07 1855 Kornica
Andrzej Jańczuk, kolonista z Kornicy,
l. 28
Ksenia Jańczuk z d. Kaczoryńska, l. 25
APS, 182, sygn. 28, s. 8
Jańczuk Jan
Ur. 29 09 1848 Kornica
Och. 30 09 1848 Kornica
Józef Jańczuk, czynszownik z Kornicy,
l. 30
Tekla Jańczuk z d. Szysz, l. 26
APS, 182, sygn. 23, s. 8	Jańczuk Justyna
Ur. 15 10 1856 Kornica
Och. 15 10 1856 Kornica
Symeon Jańczuk, kolonista z Kornicy,
l. 26
Eufrozyna Jańczuk z d. Kowaluk, l. 24
APS, 182, sygn. 29, s. 12

Jańczuk Mikołaj
Ur. 15 12 1859 Kornica
Och. 15 12 1859 Kornica
Andrzej Jańczuk, kolonista z Kornicy,
l. 35
Ksenia Jańczuk z d. Kaczoryńska, l. 34
APS, 182, sygn. 32, s. 19

Jańczuk Eudoksja
Ur. 25 03 1859 Kornica
Och. 25 03 1859 Kornica
Symeon Jańczuk, kolonista z Kornicy,
l. 29
Eufrozyna Jańczuk z d. Kowaluk, l. 24
APS, 182, sygn. 32, s. 4

Jańczuk Emilian
Ur. 30 07 1861 Kornica
Och. 30 07 1861 Kornica
Symeon Jańczuk, kolonista z Kornicy,
l. 30
Eufrozyna Jańczuk z d. Kowaluk, l. 28
APS, 182, sygn. 34, s. 9

Jańczuk Anastazja
Ur. 26 02 1863 Kornica
Och. 26 02 1863 Kornica
Andrzej Jańczuk, kolonista z Kornicy,
l. 34
Ksenia Jańczuk z d. Kaczoryńska, l. 33
APS, 182, sygn. 36, s. 4

Jańczuk Franciszka
Ur. 16 04 1864 Kornica
Och. 16 04 1864 Kornica
Symeon Jańczuk, kolonista z Kornicy,
l. 30
Eufrozyna Jańczuk z d. Kowaluk, l. 25
APS, 182, sygn. 37, s. 10

Jańczuk Jan
Ur. 02 04 1870 Kornica
Och. 02 04 1870 Kornica
Andrzej Jańczuk, rolnik z Kornicy, l.
41
Ksenia Jańczuk z d. Kaczoryńska, l. 40
APS, 182, sygn. 78, s. 16

Teodora Jańczuk
Ur. 27 03 1870 Kornica
Och. 24 01 1875 Kornica
Symeon Jańczuk, rolnik z Kornicy, l.
49
Eufrozyna Jańczuk z d. Kowaluk, l. 36
APL, 2032, sygn. 3, s. 13

Łucja Jańczuk
Ur. 10 12 1873 Kornica
Och. 24 01 1875 Kornica
Symeon Jańczuk, rolnik z Kornicy, l.
49
Eufrozyna Jańczuk z d. Kowaluk, l. 36
APL, 2032, sygn. 3, s. 13

Jańczuk Józef
Ur. 26 07 1879 Kornica
Och. 03 08 1879 Kornica
Piotr Jańczuk, rolnik z Kornicy, l. 30
Antonina Jańczuk z d. Chibowska, l. 27
APL, 2236, sygn. 4, s. 23

Jańczuk Justyn
Ur. 03 06 1880
Och. 21 07 1880
Brak danych o ojcu dziecka
Justyna Jańczuk, l. 24 panna, c. Eufrozyny
Jańczuk z d. Kowaluk i nieżyjącego
Symeona Jańczuka
APL, 2236, sygn. 5, s. 13

Jańczuk Jan
Ur. 19 10 1881
Och. 1881 Kornica
Brak danych o ojcu dziecka
Ewa Jańczuk, panna l. 22, c. Symeona i
Eufrozyny Jańczuk z d. Kowaluk,
APL, 2236, sygn. 6, s. 31

Jańczuk Andrzej
Ur. 27 06 1909/ 09 07 1909 Kornica
Och. 05 07 1909/ 18 07 1909 Kornica
Jakub Jańczuk, gospodarz z Kornicy, l. 24
Aleksandra Jańczuk z d. Korzeniewska,
l. 23
APL, 2354, sygn. 2, s. 40

Jańczuk Anna
Ur. 08 09 1911/ 21 09 1911 Kornica
Och. 18 09 1911/ 01 10 1911 Kornica
Jakub Jańczuk, gospodarz z Kornicy, l. 26
Aleksandra Jańczuk z d. Korzeniowska,
l. 25
APL, 2354, sygn. 5, s. 43

Jańczuk Jadwiga
Ur. 12 11 1912/25 11 1912 Kornica
Och. 20 11 1912/ 03 12 1912 Kornica
Jakub Jańczuk, rolnik z Kornicy, l. 28
Aleksandra Jańczuk z d. Korzeniewska,
l. 25
APL, 2354, sygn. 6, s. 72

Jańczuk Stanisław
Ur. 13 02 1915/26 02 1915 Kornica
Och. 18 02 1915/03 03 1915 Kornica
Józef Jańczuk, rolnik, l. 22
Ewa Jańczuk z d. Mielniczuk, l. 19
APL, 2354, sygn. 10, s. 47

Jańczuk Rozalia
Ur. 19 08 1915/ 01 09 1915 Kornica
Och. 23 08 1915/ 05 09 1915 Kornica
Jakub Jańczuk, rolnik, l. 30 (przebywający
na wojnie)
Aleksandra Jańczuk z d. Korzeniewska, l. 29
APL, 2354, sygn. 10, s. 29

Jańczuk Franciszek
Ur. 22 07 1917 Kornica
Och. 05 08 1917 Kornica
Józef Jańczuk, gospodarz z Kornicy, l. 24
Ewa Jańczuk z d. Mielniczuk, l. 21
APL, 2354, sygn. 14, s. 22

Akty małżeństw

Jańczuk Stefan, Jan i Anastazja Jańczuk z
d. Rumowska
Włościanin z Kornicy, kawaler, l. 23
Justyna Horbowicz, Jan Horbowicz (brak
informacji o matce)
Włościanka z Kornicy, panna, l. 19
15 11 1815 Kornica
APS, 379, sygn. 9, s. 45

Jańczuk Paweł, Jan i Anastazja (zmarła)
Jańczuk z d. Rumowska
Włościanin z Kornicy, kawaler, l. 18
Anastazja Walendzik, Jan (zmarły) i
Eufrozyna Walendzik z d. Kosabudzka
Włościanka z Kornicy, panna, l. 24
01 02 1818 Kornica
APS, 379, sygn. 12, s. 29

Jańczuk Stefan, Jan i Anastazja Jańczuk z
d. Rumowska
Włościanin z Kornicy, nr d. 97, wdowiec,
l. 30
Natalia Kałużna, Grzegorz i Chryzystyna
Kałużna z d. Jaworowska
Włościanka z Kornicy, wdowa, l. 18
24 11 1822 Kornica
APS, 379, sygn. 16, s. 26

- Jańczuk Łukasz, Jan i Anastazja Jańczuk
z d. Rumowska
Włościanin z Kornicy, kawaler, l. 26
Salomea Chweszczuk, Ignacy i Akwilina
Chweszczuk z d. Słonińska
(brak pochodzenia społecznego) z Kornicy,
panna, l. 16
31 05 1829 Kornica
APS, 182, sygn. 4, s. 9
- Jańczuk Jan, Jakub i Teodora Jańczuk z
d. Łyczewska
Rolnik z Kornicy, kawaler, l. 18
Marta Gawłowska, Stefan i Marianna
Gawłowska z d. Mielniczuk
Rolniczka z Kornicy, panna, l. 18
13 02 1831 Kornica
APS, 182, sygn. 6, s. 15
- Jańczuk Józef, Stefan i Justyna Jańczuk z
d. Horbowicz
Włościanin z Kornicy, kawaler, l. 19
Tekla Szysz, Teodora i Julianna Szysz z
d. Pieczyńska
Włościanka z Kornicy, panna l. 16
27 10 1839 Kornica
APS, 182, sygn. 14, s. 11
- Kałużny Jan, Stefan i Natalia Kałużna z
d. Dzielak
włościanin ze Szpaków, kawaler, l. 19
Paraskiewa Jańczuk, Paweł i Anastazja
Jańczuk z d. Walendzik z Kornicy
Włościanka ze Szpaków, l. 19
15 07 1840 Kornica
APS, 182, sygn. 15, s. 19
- Jańczuk Andrzej, Stefan i Natalia Jańczuk
z d. Kałużna
włościanin z Kornicy, kawaler, l. 19
Ksenia Kaczoryńska, Piotr i Gotyana
Kaczoryńska z d. Jaworowska
Włościanka z Kornicy, panna, l. 16
- 15 11 1846 Kornica
APS, 182, sygn. 21, s. 28
- Piałuch Prokop, Teodora i Marianna
Piałuch (brak panińskiego matki)
Kolonista ze Szpaków, kawaler, l. 19
Parasenia Jańczuk, Józef i Tekla Jańczuk
z d. Szysz z Kornicy
Kolonistka ze Szpaków, panna, l. 17
21 11 1858 Kornica
APS, 182, sygn. 31, s. 36
- Chromiec Paweł, Gadwin i Katarzyny
Chromiec (zmarłej)
Kolonista z Kornicy, kawaler, l. 20
Julianna Jańczuk, Łukasz i Salomea
Jańczuk z d. Chweszczuk
Kolonistka z Kornicy, panna, l. 22
08 11 1863 Kornica
APS, 182, sygn. 36, s. 33
- Kuć Cyryl, Zacharyasz i Marianna Kuć
(brak panińskiego matki)
Włościanin kolonista z Kornicy, kawaler,
l. 19
Eufrozyna Jańczuk, Józef (zmarły) i Tekla
Jańczuk z d. Szysz
Kolonistka z Kornicy, panna, l. 18
06 11 1864 Kornica
APS, 182, sygn. 37, s. 36
- Suszko Erazm, Stefan (zmarły) i Agata
Suszko (brak nazwiska panińskiego
matki)
Kolonista ze Szpaków, kawaler, l. 30
Marianna Jańczuk, Jan i Marta Jańczuk z
d. Gawłowska (zmarłych)
Kolonistka z Kornicy, panna, l. 18
13 11 1864 Kornica
APS, 182, sygn. 37, s. 40

Akty zgonów

Jańczuk Anna
Zm. 07 11 1811 Kornica
Kornica nr d. 30, żyła 1 rok
APS, 379, sygn. 1, s. 39

Jańczuk Jakub,
Zm. 28 05 1812 Kornica
Rolnik z Kornicy, nr d. 30, l. 31
APS, 379, sygn. 5, s. 14

Jańczuk Anastazja, Leon i Maria Rumowska
Zm. 14 11 1817 Kornica
Włościanka z Kornicy, żona Jana Jańczuka, l. 50 nr d. 28
APS, 379, Sygn. 11, s. 32

Jańczuk Jan, Teodor i Anastazja Jańczuk z d. Stefaniuk
Zm. 06 08 1821 Kornica
Włościanin, Kornica nr d. 28, l. 70, ojciec Stefana, Pawła, Łukasz i Natalii Jańczuk, żona Anastazja z Rumowskich (zmarła w 1817 r.)
APS, 379, sygn. 15, s. 31

Jańczuk Justyna,
Zm. 02 09 1822 Kornica
Rolniczka, l. 26, żona Stefana Jańczuka
APS, 379, sygn. 16, s. 26

Zm. 01 04 1824 Kornica
Jańczuk Natalia, Jan i Anastazja Jańczuk z d. Rumowska
Mieszkała u brata pod nr 28
APS, 379, sygn. 18, s. 23

Ewa Jańczuk, Paweł i Anastazja Jańczuk z d. Walendzik
Zm. 21 10 1827 Kornica
Córka włościanina z Kornicy, żyła 1 rok
APS, 182, sygn. 2, s. 16

Jańczuk Paweł, Jan i Anastazja z Rumowskich
Zm. 09 01 1828 Kornica
Rolnik, l. 28, żona Anastazja Jańczuk z d. Walendzik
APS, 182, sygn. 3, s. 27

Jańczuk Łukasz, Łukasz i Salomea Jańczuk z d. Chweszczuk
Zm. 18 08 1831 Kornica
Włościanin z Kornicy, żył 1 rok
APS, 182, sygn. 6, s. 36

Jańczuk Roman, Stefan i Natalia Jańczuk z d. Kałużna
Zm. 09 12 1834 Kornica
Syn włościanina z Kornicy, żył tydzień
APS, 182, sygn. 9, s. 43

Jańczuk Jakub, Stefan i Natalia Jańczuk z d. Kałużna
Zm. 26 02 1837 Kornica
Włościanin z Kornicy, żył 1 rok
APS, 182, sygn. 12, s. 35

Jańczuk Teodora, Łukasz i Salomea Jańczuk z d. Chweszczuk
Zm. 24 11 1844 Kornica
Włościanka z Kornicy, żyła 1 rok
APS, 182, sygn. 19, s. 43

Prozyna Jańczuk, Łukasz i Salomea Jańczuk z d. Chweszczuk
Zm. 17 08 1846 Kornica
Córka włościanina z Kornicy, żyła 1 rok
APS, 182, sygn. 21, s. 41

Jańczuk Anastazja, Stefan i Natalia Jańczuk z d. Kałużna
Zm. 07 10 1846 Kornica
Włościanka z Kornicy, żyła 7 lat
APS, 182, sygn. 21, s. 46

Jańczuk Jan, Stefan i Justyna Jańczuk z
d. Horbowicz

Zm. 19 12 1847 Kornica

Włościanin z Kornicy, kawaler, l. 32

APS, 182, sygn. 22, s. 41

Jańczuk Józef, Stefan i Justyna Jańczuk z
d. Horbowicz

Zm. 07 10 1848 Kornica

Czynszownik z Kornicy, l. 30

APS, 182, sygn. 23, s. 41

Jańczuk Jan, Józef i Tekla Jańczuk z
d. Szysz

Zm. 08 09 1850 Kornica

Kolonista z Kornicy, l. 2

APS, 182, sygn. 25, s. 36

Jańczuk Łukasz, Jan i Anastazja Jańczuk
z d. Rumowska

Zm. 04 04 1851 Kornica

Mąż Salomei Jańczuk z d. Chweszczuk

APS, 182, sygn. 26, s. 35

Jańczuk Teodor, Łukasz i Salomea Jań-
czuk z d. Chweszczuk

Zm. 06 06 1851 Kornica

Żył 14 tygodni

APS, 182, sygn. 26, s. 35

Jańczuk Krystyna, Jan i Marta Jańczuk z
d. Gawłowska

Zm. 18 10 1851 Kornica

Rolniczka z Kornicy, l. 18

APS, 182, sygn. 26, s. 38

Jańczuk Daniel, Jan i Marta Jańczuk z
d. Gawłowska

Zm. 15 09 1852 Kornica

Żył 1.5 roku

APS, 182, sygn. 75, s. 43

Jańczuk Jan, Jan i Teodora Jańczuk z
d. Łyczewska

Zm. 18 09 1852 Kornica

Włościanin, l. 40, zostawił żonę Martę
Gawłowską i dzieci

APS, 182, sygn. 75, s. 44

Jańczuk Michał, Józef i Tekla z d. Szysz

Zm. 03 10 1852 Kornica

Żył l. 6

APS, 182, sygn. 75, s. 47

Jańczuk Stefan, Jan i Anastazja Jańczuk z
d. Rumowska

Zm. 10 03 1854 Kornica

Rolnik z Kornicy, l. 63, żona Natalia
Jańczuk z d. Kałużna

APS, 182, sygn. 27, s. 46

Jańczuk Salomea z d. Chweszczuk, Ignacy
i Filipa Jańczuk (błąd w akcie powinno
być Chweszczuk)

Zm. 28 05 1857 Kornica

Kolonistka z Kornicy, wdowa l. 48, matka
Symeona Jańczuka, żona Łukasza
Jańczuka (zmarłego w 1851 r.)

APS, 182, sygn. 30, s. 49

Jańczuk Franciszka, Symeon i Eufrozyna
Jańczuk z d. Kowaluk

Zm. 14 08 1864 Kornica

Żyła 3 miesiące

APS, 182, sygn. 37, s. 57

Jańczuk Anastazja, Andrzej i Ksenia
Jańczuk z d. Kaczoryńska

Zm. 25 11 1867 Kornica

Żyła 4 lata

APL, 2032, sygn. 7, s. 62

Jańczuk Jan, Andrzej i Ksenia Jańczuk z d. Kaczoryńska Zm. 16 07 1877 Kornica Żył 7 lat APL, 2236, sygn. 2, s. 78	Jańczuk Jerzy, Andrzej i Ksenia Jańczuk z d. Kaczoryńska Zm. 27 12 1888 Kornica Rolnik z Kornicy, l. 38 APL, 2236, sygn. 13, s. 142
Jańczuk Emilian, Symeon i Eufrozyna Jańczuk z d. Kowaluk Zm. 29 06 1878 Kornica Włościanin z Kornicy, l. 17 APL, 2236, sygn. 3, s. 124	Jańczuk Eufrozyna, Nestor i Justyna Kowaluk z d. Mazurek Zm. 07 04 1894 Kornica Kolonistka z Kornicy, żona Symeona Jańczuka, zmarłego na zesłaniu APL, 2236, sygn. 19, s. 118
Jańczuk Józef, Piotr i Antonina Jańczuk z d. Chibowska Zm. 05 09 1879 Kornica Żył 10 dni APL, 2236, sygn. 4, s. 74	Jańczuk Jan, Ewa Jańczuk, c. Symeona Zm. 27 07 1896 Kornica Kawaler z Kornicy, s. kolonisty, l. 15 APL, 2236, sygn. 21, s. 316
Jańczuk Ksenia, Piotr i Gotyana Kaczoryńska z d. Jaworowska Zm. 12 03 1882 Kornica Włościanka z Kornicy, l. 52, żona Andrzeja Jańczuka APL, 2236, sygn. 7, s. 61	Jańczuk Krystyna, Stefan i Natalia Jańczuk z d. Kałużna Zm. 23 04 1900 Kornica Rolniczka z Kornicy, l. 70 APL, 2236, sygn. 25, s. 31
Jańczuk Andrzej, Stefan i Natalia z d. Kałużna Zm. 06 06 1882 Kornica Włościanin z Kornicy, l. 55, mąż Kseni Jańczuk z d. Kaczoryńska APL, 2236, sygn. 7, s. 68	Jańczuk Emilian, Andrzej i Ksenia Jańczuk z d. Kaczoryńska Zm. 19 06 1916 Kornica Rolnik z Kornicy, l. 60, wdowa Emilia Jańczuk z d. Stańczuk APL, 2354, sygn. 12, s. 84

Zebrane akta metrykalne ukazują wszystkie pokolenia rodziny Jańczuków w XIX i początku XX wieku. Część członków rodziny osiedliła się w miejscowościach leżących koło Kornicy w Wólce Nosowskiej czy w Walimie, jednak większość mieszkała w Kornicy (po uwłaszczeniu nastąpił podział na Kornicę Starą i Nową). Gospodarstwo należące do przodków Mikołaja Jańczuka po podziale znajduje się w Kornicy Nowej i nadal tam zamieszkują ich potomkowie. Z relacji mieszkańców Kornicy, Mikołaj Jańczuk miał dwoje dzieci (córkę Natalię, imienia drugiego dziecka nie udało się ustalić), niestety nie udało się dotrzeć do dokumentów potwierdzających ten fakt ani ustalić, czy utrzymują oni kontakty z rodziną w Polsce. Ustalenie brakujących elementów wymaga bardziej szczegółowych badań, co wymaga czasu i kontaktu z mieszkańcami Kornicy. Niestety w obecnej sytuacji ze względu na sytuację epidemiczną jest to niemożliwe. Artykuł miał

na celu ukazanie dokumentacji dotyczącej rodziny Mikołaja Jańczuka, znajdującej się w zasobach archiwalnych.

1. Akta stanu cywilnego Parafii Greckokatolickiej w Kornicy z lat 1865–1868, 1873–1875. *Archiwum Państwowe w Lublinie* (dalej – APL). F. 35/2032/0; Akta stanu cywilnego Parafii Prawosławnej w Kornicy z lat 1876–1914. APL. F. 35/2236/0; Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Kornicy z lat 1908–1918. APL. F. 35/2354/0.
2. Akta stanu cywilnego gminy Kornica powiat Łosice z lat 1810–1825. *Archiwum Państwowe w Siedlcach* (dalej – APS). F. 62/379/0; Akta stanu cywilnego parafii greckokatolickiej w Kornicy powiat Łosice z lat 1826–1875. APS. F. 62/182/0.
3. Białokozowicz B. Mikołaj Jańczuk jako badacz folkloru kornickiego na Podlasiu. Olsztyn, 1998.
4. Białokozowicz B. Mikołaj Jańczuk wobec kasaty unii. *Unia brzeska, geneza, konsekwencje w kulturze narodów słowiańskich*: Praca zbiorowa pod red. R. Łuźnego, F. Ziejki i A. Kępińskiego. Kraków, 1994. S. 397.
5. Dobrowolski T. Unici Ziemi Łosickiej i ich walka o jedność Kościoła i polską wieś na Podlasiu. Łosice, 2018.
6. Dylągowa H. Unia brzeska i unicy w Królestwie Polskim. Warszawa, 1989.
7. Geresz J. Unitów podlaskich droga do świętości. Lublin, 1991.
8. Geresz J. Z historii wsi Kornica. Międzyrzec Podlaski, 2009.
9. Jemielity W. Akta stanu cywilnego w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim. *Prawo Kanoniczne*. 1995. T. 38. Nr 1/2. S. 164–165, 167.
10. Podlasiak P. J. K. Martyrologium czyli męczeństwo Unii na Podlasiu. Siedlce, 2021.
11. Rzemieniuk F. Unicy polscy 1596–1946. Siedlce, 1998.
12. Słownik geograficzny Królestwa Polskiego. Warszawa, 1883. T. IV: Kęs-Kutno. S. 406.
13. Spisy statystyczne i raporta periodyczne 1815–1825, 1829–1830. APL. F. 35/95/0/6/147. S. 40.
14. Zanim wróciła Polska. *Martyrologium ludności unickiej na Podlasiu w latach 1866-1905 w świetle wspomnień* / wyb. i oprac. Krawczak T. Unicy podlascy t. V. Warszawa, 1994.
15. URL: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Mikołaj_Jańczuk].

References

1. Białokozowicz, B. (1998). Mikołaj Jańczuk jako badacz folkloru kornickiego na Podlasiu [Mikołaj Janczuk as a researcher of Kornic folklore in Podlasie], Olsztyn (in Pol.).
2. Białokozowicz, B. (1994). Mikołaj Jańczuk wobec kasaty unii [Mikołaj Janczuk on the dissolution of the union], *Unia brzeska, geneza, konsekwencje w kulturze narodów słowiańskich*: Praca zbiorowa pod red. R. Łuźnego, F. Ziejki i A. Kępińskiego, Kraków, 397 (in Pol.).
3. Dobrowolski, T. (2018). Unicy Ziemi Łosickiej i ich walka o jedność Kościoła i polską wieś na Podlasiu [Unicians of the Łosicka Region and their fight for the unity of the Church and the Polish village in Podlasie], Łosice (in Pol.).
4. Dylągowa, H. (1989). Unia brzeska i unicy w Królestwie Polskim [Union of Brest and Uniates in the Kingdom of Poland], Warszawa (in Pol.).
5. Geresz, J. (1991). Unitów podlaskich droga do świętości [The road to sanctity of Uniates from Podlasie], Lublin (in Pol.).
6. Geresz, J. (2009). Z historii wsi Kornica, Międzyrzec Podlaski [From the history of the villages of Kornica, Międzyrzec Podlaski] (in Pol.).

7. Jemielity, W. (1995). Akta stanu cywilnego w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim [Act of civil status in the Duchy of Warsaw and the Kingdom of Poland], *Prawo Kanoniczne*, (38, 1/2), 164–165, 167 (in Pol.).
8. Podlasiak, P. J. K. (2021). Martyrologium czyli męczeństwo Unii na Podlasiu [The martyrdom of the Union in Podlasie], Siedlce (in Pol.).
9. Rzemieniuk, F. (1998). Unici polscy 1596–1946 [Polish Uniates in 1596–1946], Siedlce (in Pol.).
10. (1883). Słownik geograficzny Królestwa Polskiego [Geographical dictionary of the Kingdom of Poland], Warszawa, (IV: Kęs-Kutno), 406 (in Pol.).
11. (1994). Zanim wróciła Polska [Before Poland came back], *Martyrologium ludności unickiej na Podlasiu w latach 1866–1905 w świetle wspomnień* / wyb. i oprac. Krawczak T. Unici podlascy t. V, Warszawa (in Pol.).
12. Retrieved from [https://pl.wikipedia.org/wiki/Mikołaj_Jańczuk] (in Pol.).